

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
REGIONINĖS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. VIII-1889 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25,
26, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 15 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Funkcinė zona** – dviejų ar daugiau savivaldybių tarybų bendru sutarimu formuojama Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ribų nesaistoma vientisa teritorija, pasižyminti esamais ar kuriamais ekonominiais ir (arba) socialiniais ryšiais, skirta viešosioms paslaugoms bendrai teikti ir (arba) esamos ir (ar) būsimos viešosios infrastruktūros objektams bendrai steigti ir (ar) naudoti.“

2. Papildyti 2 straipsnį 7 dalimi:

„7. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo planavimas

1. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimas planuojamas šiuose planavimo dokumentuose:

- 1) Regionų plėtros programoje;
- 2) kitose Vyriausybės tvirtinamose plėtros programose, kuriomis prisidedama prie nacionalinės regioninės politikos tikslo siekimo ir uždavinių įgyvendinimo;
- 3) regionų plėtros planuose.

2. Regionų plėtros programa – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentas, kuriame, siekiant įgyvendinti Valstybės pažangos strategiją ir jos pagrindu Vyriausybės patvirtintus planavimo dokumentus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nustatytas teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas:

- 1) atskleidžiamos regioninės plėtros problemos ir regionų vystymosi tendencijos, pateikiami jų tarpusavio sąsajų ir teritorinės sklaidos analizės rezultatai;

2) nurodomos Nacionaliniame pažangos plane nustatytų pažangos uždavinių įgyvendinimo kryptys, už kurių vykdymą pagal joms įstatymais nustatytą kompetenciją atsakingos regionų plėtros tarybos ir (ar) savivaldybės;

3) pateikiami esamos būklės pokytį, sprendžiant regioninės plėtros problemas, rodantys poveikio rodikliai pagal regionus;

4) nustatomi tikslinių teritorijų (jeigu tokias yra išskyrusi Vyriausybė ar jos įgaliota institucija) vystymo tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenai skirti poveikio rodikliai (tai yra kiekybiškai ir kokybiškai išreikšti dydžiai, rodantys esamos būklės pokytį, kurio siekiama įgyvendinant tikslinės teritorijos vystymo tikslus ir uždavinius);

5) nurodomos išankstinės sąlygos;

6) nurodomas preliminarus pažangos lėšų kiekvienam regionui poreikis.

3. Regionų plėtros programa rengiama, tvirtinama, jos įgyvendinimo stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekami vadovaujantis šiuo įstatymu, Strateginio valdymo įstatymu ir Vyriausybės tvirtinama Strateginio valdymo metodika.

4. Regionų plėtros planai – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nustatytas teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas:

1) nustatoma regiono plėtros plano teritorinė aprėptis, pateikiami išsamūs konkretaus regiono situacijos analizės rezultatai, atskleidžiamos problemos ir jų priežastys regione;

2) nustatomi regiono plėtros tikslai ir jų poveikio rodikliai, regiono plėtros uždaviniai ir jų rezultato rodikliai;

3) nurodomi savivaldybių tarybų bendru sutarimu suformuotų funkcinų zonų vystymo veiksmams;

4) suplanuojamos regiono plėtros tikslus ir uždavinius įgyvendinančios pažangos priemonės, nurodomas preliminarus pažangos lėšų poreikis kiekvienai pažangos priemonei įgyvendinti ir jos įgyvendinimo rezultato ir produkto rodikliai.

5. Regionų plėtros planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekami vadovaujantis šiuo įstatymu, Strateginio valdymo įstatymu ir Strateginio valdymo metodika.“

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Regionų plėtros planų įgyvendinimo finansavimas

1. Regionų plėtros planų pažangos priemonės ir projektai finansuojami iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) ir savivaldybių biudžetų lėšų ir gali būti finansuojami iš kitų šaltinių.

2. Regionų plėtros programoje planuojant pažangos lėšas regionams, užtikrinama, kad regionų plėtros planams įgyvendinti būtų nustatoma Lietuvos Respublikai ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslui skiriamų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 162, 176 ir 177 straipsniuose nurodytų Europos Sąjungos fondų (toliau – ES fondai) lėšų dalis. Regionų plėtros planams įgyvendinti nustatoma ES fondų lėšų dalis nuo Lietuvos Respublikai skiriamų ES fondų lėšų, išreikšta procentine išraiška, turi būti ne mažesnė kaip 85 procentai vidutinės paskutinių trejų finansinių metų vietos valdžios sektoriaus išlaidų bendrojo kapitalo formavimui dalies, palyginti su visu valdžios sektoriumi (toliau – minimali ES fondų lėšų dalis regionams). Minimali ES fondų lėšų dalis regionams apskaičiuojama pagal formulę:

$$\text{MINd} = 0,85 \times ((\text{Iv}_{\text{v}_n} + \text{Iv}_{\text{v}_{n-1}} + \text{Iv}_{\text{v}_{n-2}}) / (\text{Iv}_{\text{s}_n} + \text{Iv}_{\text{s}_{n-1}} + \text{Iv}_{\text{s}_{n-2}})), \text{ kurioje:}$$

MINd – minimali ES fondų lėšų dalis regionams;

Iv_{v_n} – vietinės valdžios išlaidos bendrojo kapitalo formavimui pagal Lietuvos statistikos departamento paskelbtą dydį n -aisiais metais;

Iv_{s_n} – valdžios sektoriaus išlaidos bendrojo kapitalo formavimui pagal Lietuvos statistikos departamento paskelbtą dydį n -aisiais metais.“

4 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo priemonės ir jų taikymas

1. Nacionalinė regioninė politika įgyvendinama taikant šias priemones:

1) teikiant valstybės pagalbą, skirtą papildomoms investicijoms ar ekonominei veiklai palankių sąlygų socialinei ir ekonominei plėtrai neturinčiose teritorijose skatinti;

2) vykdant administracinį reglamentavimą ir (ar) nustatant viešųjų paslaugų teikimo tvarką, darančius įtaką atskirų regionų socialinei ir ekonominei plėtrai, siekiant mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų ir pačiuose regionuose;

3) įgyvendinant Vyriausybės patvirtintas pažangos ir kitas priemones;

4) skatinant investicijas ir bendradarbiavimą, skirtus regionų, esančių prie Lietuvos ir kaimyninės valstybės bendros sausumos ar jūros sienos, nustatytoms bendroms problemoms spręsti;

5) vykdant regionų plėtros planų pažangos priemonėms įgyvendinti atrinktus projektus;

6) skatinant regioninės svarbos projektų įgyvendinimą;

7) skatinant funkcinių zonų formavimą viešosios infrastruktūros ir (ar) viešųjų paslaugų tinklo efektyvumui didinti;

8) skiriant finansavimą labiau išsivysčiusio regiono vidiniams socialiniams ir ekonominiams netolygumams mažinti;

9) stiprinant regionų plėtros tarybų ir savivaldybių kompetencijas, kurių reikia vykdant šiuo įstatymu joms nustatytas funkcijas.

2. Savivaldybėse, kurios nėra apskrities savivaldybių įsteigtos regiono plėtros tarybos dalyvės, šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytos nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo priemonės gali būti taikomos tik tuo atveju, jeigu tam pritaria tos apskrities regiono plėtros taryba.

3. Regiono plėtros tarybai svarstant klausimus dėl regiono plėtros planavimo, regiono plėtros plano įgyvendinimo, pažangos lėšų panaudojimo, gali dalyvauti savivaldybės, nesančios regiono plėtros taryboje, jeigu tam pritaria regiono plėtros taryba.“

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Regioninės svarbos projektai

1. Projektą regioninės svarbos projektu, tai yra projektu, kurio įgyvendinimas turės esminę teigiamą įtaką regiono ekonominei, socialinei, demografiniai ar aplinkos būklei ir (ar) atskiros ūkio šakos (sektoriaus) būklei, pripažįsta regiono plėtros taryba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatytais projekto poveikio nacionalinės regioninės politikos tikslui ir uždaviniams įgyvendinti vertinimo kriterijais.

2. Regiono plėtros taryba prižiūri, ar regioninės svarbos projekto įgyvendinimas ir jo rezultatai atitinka kriterijus, kuriais remiantis projektas pripažintas regioninės svarbos projektu.

3. Regiono plėtros taryba pripažįsta netekusiu galios regiono plėtros tarybos sprendimą, kuriuo projektas pripažintas regioninės svarbos projektu, jeigu paaiškėja, kad regioninės svarbos projektas nebeatitinka kriterijų, kuriais remiantis regiono projektas pripažintas regioninės svarbos projektu, taip pat jeigu projekto vykdytojas atsisako įgyvendinti regioninės svarbos projektą arba jeigu yra Viešojo administravimo įstatyme nustatyti administracinio sprendimo pripažinimo netekusiu galios pagrindai.

4. Regiono plėtros taryba gali pakeisti regiono plėtros tarybos sprendimą, kuriuo projektas pripažintas regioninės svarbos projektu, jeigu nustatoma, kad pasikeitė aplinkybės, lėmusios regiono plėtros tarybos sprendimo priėmimą. Regiono plėtros tarybos sprendimas negali būti keičiamas, jeigu yra šio straipsnio 3 dalyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių regiono plėtros tarybos sprendimas turi būti pripažintas netekusiu galios.

5. Projekto pripažinimo regioninės svarbos projektu, regioninės svarbos projekto įgyvendinimo priežiūros ir regiono plėtros tarybos sprendimo, kuriuo projektas pripažintas

regioninės svarbos projektu, pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios priėmimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) tvirtina Regionų plėtros programą ir kitas plėtros programas, kuriomis prisidedama prie nacionalinės regioninės politikos tikslo siekimo ir uždavinių įgyvendinimo;“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) priima sprendimus dėl finansavimo labiau išsivysčiusių regionų vidiniams socialiniams ir ekonominiams netolygumams mažinti;“.

3. Pakeisti 9 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) koordinuoja skirtingų valstybės veiklos sričių politikos priemonių įgyvendinimą, siekdama darnios socialinės, ekonominės ir teritorinės plėtros;“.

7 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) rengia Regionų plėtros programą, organizuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;“.

2. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) vadovaudamasi Strateginio valdymo metodika stebi regionų plėtros planuose nustatytų poveikio ir rezultato rodiklių, išankstinių sąlygų įgyvendinimo pažangą ir teikia regionų plėtros taryboms pasiūlymus dėl regionų plėtros planų tikslinimo;“.

3. Pripažinti netekusiu galios 10 straipsnio 1 dalies 10 punktą.

4. Papildyti 10 straipsnio 1 dalį 11¹ punktu:

„11¹) apibendrina ir teikia regiono plėtros tarybai svarstyti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymus dėl projektų įtraukimo į regiono plėtros tarybos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka sudaromus ir tvirtinamus siūlomų finansuoti projektų sąrašus;“.

5. Papildyti 10 straipsnio 2 dalį nauju 1 punktu:

„1) pagal kompetenciją teikia Vidaus reikalų ministerijai ir regionų plėtros taryboms pasiūlymus dėl Vyriausybės tvirtinamų programavimo lygmens dokumentų nuostatų įtraukimo į Regionų plėtros programą ir regionų plėtros planus;“.

6. Buvusius 10 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktus laikyti atitinkamai 2, 3 ir 4 punktais.

8 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos institucinę sudėtį tvirtina Vyriausybė, o personalinę sudėtį ir darbo reglamentą – vidaus reikalų ministras. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos pirmininką iš regionų plėtros tarybų kolegijų pirmininkų renka Nacionalinė regioninės plėtros taryba Nacionalinės regioninės plėtros tarybos darbo reglamente nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Regiono plėtros taryba:

- 1) rengia, tvirtina regiono plėtros planą, jo pakeitimus, koordinuoja ir kontroliuoja regiono plėtros plano įgyvendinimą;
- 2) teikia Vidaus reikalų ministerijai ir kitoms Vyriausybės tvirtinamus planavimo dokumentus rengiančioms valstybės institucijoms, įstaigoms pasiūlymus dėl Regionų plėtros programos ir kitų Vyriausybės tvirtinamų planavimo dokumentų, kurių įgyvendinimas gali turėti poveikį regiono plėtrai, projektų;
- 3) teikia Vidaus reikalų ministerijai pasiūlymus dėl sprendimų regioninės plėtros problemų ir poveikio rodiklių;
- 4) teikia savivaldybių taryboms pasiūlymus dėl savivaldybių strateginių plėtros planų;
- 5) koordinuoja Regionų plėtros programoje regionui nustatytų išankstinių sąlygų įgyvendinimą arba pagal kompetenciją jas įgyvendina;
- 6) teikia Vidaus reikalų ministerijai ir kitoms ministerijoms pasiūlymus dėl teisės aktų, kurių įgyvendinimas gali turėti poveikį regiono plėtrai, projektų;
- 7) pripažįsta projektus regioninės svarbos projektais, atlieka šių projektų įgyvendinimo priežiūrą ir sprendžia dėl regiono plėtros tarybos sprendimų, kuriais projektai pripažinti regioninės svarbos projektais, pakeitimo ar pripažinimo netekusiais galios;
- 8) pagal kompetenciją dalyvauja rengiant programas, skirtas regionų, esančių prie Lietuvos ir kaimyninės valstybės bendros sausumos ar jūros sienos, problemoms spręsti, ir atliekant jų įgyvendinimo stebėseną;
- 9) atstovauja regionui tarptautinėse regionų bendradarbiavimo organizacijose ir bendradarbiauja su kitų valstybių regionais;
- 10) vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, įgyvendina kelių ar visų regiono savivaldybių perduotus viešųjų paslaugų teikimo administravimo įgaliojimus;
- 11) atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose nustatytas regiono plėtros tarybos funkcijas.“

10 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnio 1 dalį nauju 3 punktu:

„3) teikia regiono plėtros tarybai pasiūlymus dėl funkcinių zonų vystymo veiksmų įtraukimo į atitinkamą regiono plėtros planą;“.

2. Buvusį 13 straipsnio 1 dalies 3 punktą laikyti 4 punktu.

11 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Kompetencijų tinklas

1. Kompetencijų tinklo tikslas – padėti regionų plėtros taryboms ir savivaldybėms įgyvendinti šiuo įstatymu joms nustatytas funkcijas.

2. Kompetencijų tinklo dalyviai:

1) įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ir kurios atlieka tyrimus, teikia metodinę pagalbą, konsultuoja, atlieka kitas funkcijas, aktualias formuojant ir įgyvendinant nacionalinę regioninę politiką;

2) ekspertai ir (ar) jų grupės, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrinkti Vidaus reikalų ministerijos ar jos įgaliotos institucijos.

3. Vidaus reikalų ministerija viešai skelbia informaciją apie kompetencijų tinklo dalyvius ir veiklą, koordinuoja kompetencijų tinklo dalyvių ir regionų plėtros tarybų, savivaldybių bendradarbiavimą.“

12 straipsnis. 15 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 15 straipsnį.

13 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) priima sprendimus dėl projektų pripažinimo regioninės svarbos projektais, taip pat sprendimus dėl regiono plėtros tarybų sprendimų, kuriais projektai pripažinti regioninės svarbos projektais, pakeitimo ar pripažinimo netekusiais galios;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

3. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) priima sprendimus dėl kituose įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose regiono plėtros tarybai nustatytų funkcijų įgyvendinimo;“.

4. Papildyti 23 straipsnio 1 dalį 11 punktu:

„11) atlieka kitas šiame įstatyme Kollegijai nustatytas funkcijas.“

5. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kolegija šio straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytus sprendimus priima regiono plėtros tarybos vardu.“

14 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. Kolegijos nario darbo ir komandiruotės išlaidų apmokėjimas“.

2. Papildyti 25 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Kolegijos nariui regiono plėtros taryba apmoka komandiruotės išlaidas, kai Kolegijos narys už savivaldybės, kurios meru ar savivaldybės tarybos nariu jis yra, ribų atlieka šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytą Kolegijos pirmininko pareigą, Kolegijos sprendimu atstovauja regiono plėtros tarybai ar Kolegijos sprendimu dalyvauja veiklose, skirtose Kolegijos nario pareigoms atlikti reikalingai Kolegijos nario kvalifikacijai tobulinti. Kolegijos nario komandiruotės išlaidos, neatsiejamai susijusios su šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 1–8 ir 11 punktuose nustatytų regiono plėtros tarybos funkcijų atlikimu ar su Kolegijos nario dalyvavimu jo kvalifikacijai tobulinti skirtose veiklose, apmokamos iš Vidaus reikalų ministerijai regionų plėtros tarybų veiklai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, kitos Kolegijos nario komandiruotės išlaidos – iš šio įstatymo 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų regiono plėtros tarybos lėšų. Kolegijos nariui komandiruotės išlaidos apmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka.“

3. Buvusią 23 straipsnio 6 dalį laikyti 7 dalimi.

15 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 26 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) užtikrinti metinių veiklos planų parengimą, atsižvelgiant į vidaus reikalų ministro patvirtintą pavyzdinę regiono plėtros tarybos metinio veiklos plano formą, ir pateikimą visuotiniam dalyvių susirinkimui ir Kolegijai;“

2. Pakeisti 26 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) atlikti kitas šiame įstatyme, regiono plėtros tarybos nuostatuose ir kituose teisės aktuose jam nustatytas pareigas.“

16 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) sudarydama galimybę regionų plėtros taryboms neatlygintinai gauti šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytų kompetencijų tinklo dalyvių pagalbą, kurios reikia atliekant šiuo įstatymu regiono plėtros tarybai nustatytas funkcijas.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 2, 5 straipsniai, 7 straipsnio 4 dalis, 9, 12 straipsniai, 13 straipsnio 1 dalis, 14 straipsnis ir 15 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalis galioja iki 2023 m. gruodžio 31 d.
3. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos pirmininko, kurį iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įgaliojimai tęsiasi iki Nacionalinės regioninės plėtros tarybos darbo reglamente nustatyta tvarka bus išrinktas naujas Nacionalinės regioninės plėtros tarybos pirmininkas.
4. Iki 2021 m. gruodžio 31 d. Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas